

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 233-1880)

Originalt emne

Rigsdag

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 16. september 1880](#)
- 2) [Byrådsmødet den 14. oktober 1880](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 16. september 1880 - side 5

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 233-1880)

Fra Amtet forelaa kommunikation af en skrivelse af 10de dennes, hvori Inderisministeriet meddeler, at Regjeringen under hensyn til Resultaterne af den i indeværende Aar afholdte Folketælling er til sinds paa den forestaaende Rigsdagssamling at fremsætte Forslag til lov om en forandret inddeling af Folketingsvalgkredsene og i den anledning forlanger sig erklæring meddelt om, hvorledes en deling af Aarhus Amts 2den Valgkreds bedst kan iværksættes, idet Ministeriet i denne henseende oplyser, at der vil blive Spørgsmaal dele kredsen i 2 af omtrent lige størrelse, saaledes at Landsognene, der den 1ste Febr. d. A. havde folketal af ialt 8517 Mennesker, i Forening med en del af Aarhus Kjøbstad (Folketallet 24831 Mennesker) danne en kreds og Resten af Byen en anden.

Man vedtog at overgive sagen til Betænkning af det i Anledning af Folketællingen den 1ste Febr. d. A. nedsatte udvalg. (Se mødet den 14de Oktober.)

Uddrag fra byrådsmødet den 14. oktober 1880 - side 1

[Til første side](#)

(J. Nr. 233-1880)

Fra vedkommende Udvalg forelaa følgende Betænkning angaaende Kommunens Deling i 2 Folketingsvalgkredse, saa lydende:

"I Anledning af den undertegnede Udvalg til Betænkning givne Sag om Deling af Aarhus Amts 2den Folketingsvalgkreds i to Kredse, hvoraf Landsognene og en Del af Byen skulle udgjøre en Valgkreds og resten af Byen den anden, tillade vi os at ytre følgende:

Den Del, der vil være at udskille fra den egentlige ny Valgkreds, vil være naturligt at tage i det ny Kvarter, som for nogle Aar siden er indlemmet i Byen af Viby Sogn, dels fordi dette Distrikt er den eneste Part af den bebyggede Bygrund, Som løber umiddelbart op til et Landsogn, dels fordi det har en forholdsvis ny Befolkning, og dels endelig fordi det er paatænkt deraf at danne et nyt Sogn, saasnart Midlerne til en særlig Kirke for det ere fuldt til Stede.

Denne Del af Byen, som man foreløbig havde paatænkt at danne det særlige Sogn Frederiksbjerg af, havde efter Folketællingen den 1ste Februar 1880 ca 7000 Beboere, hvilke tillagte Landsognenes Indbyggerantal 8517 vilde give en Valgkreds paa ca. 15517 Indvaanere, medens den egentlige Byvalgkreds vilde omfatte 17831 Indvaanere. Skjønt saaledes Delingen ikke bliver en nøjagtig halvering, vil den dog ikke alene være den hensigtsmæssigste og bedst betegnelse, men ogsaa den korrekteste i alt Fald om meget kort Tid. Blandt de 17831 ere nemlig Folketællingslisterne saavel for Gjæstgivergaardene, som for Skibene i Havnen indbefattede - altsaa de allerfleste af de den 1ste Februar midlertidig herværende - og dernæst er paa den anden Side Frederiksbjerg Kvarteret den Del af Byen som er allerstærkest i Tiltagende i henseende til Nybebyggelse. Vi tør derfor paastaa, at de manglende i 16000 for den første Kreds allerede rigelig ere til Stede, og at de to Kredses Forhold til hinanden i Løbet af et Aarstid med temmelig Sikkerhed vil være til lige.

Vi tillade os derfor i henhold til foranstaaende at foreslaa, at den omhandlende Deling foretages paa den Maade, at

a. En Kreds kommer til at bestaa af:

1. Landsognene i den nuværende Aarhus Amts anden Kreds, samt

2. den Del af Bygrunden, som begrænses af en Linie, dragen midt igjennem Hads Herreds Vejen, Sønderallé og Vejen til Møllen, til Aaen og som derefter mod Vest begrænses af Aaen og mod Syd af Viby Sogn.

b. En Kreds kommer til at bestaa af:

den østlige Husrække af Hads Herreds Vejen (Gaden Spanien og Marselisborg Allé) den nordlige Husrække af Sønderallé og vejen til Møllen, samt af alt hvad der af Aarhus By ligger Øst og Nord herfor og Vest for Aaen fra Møllebroen til Viby Sogneskjel.

Foruden dette positive Forslag tillade vi os endnu at henstille til det ærede Byraad, om der ikke maatte være Anledning til at gjøre Ministeriet opmærksom paa Ønskeligheden af, at der for Beboerne af de to Dele af Aarhus By, der komme i forskellige Valgkredse, indføres lignende Bestemmelse som for de kjøbenhavnske Kredse indbyrdes med Hensyn til Betingelsen af et Aars Domicil, nemlig at Domicilet regnes samlet ved Optagelse paa Valglisterne, uden Hensyn til om Bopælen en Del af Aaret har været i en anden Bydel, end den, hvori vedkommende ved Valglistens Affattelse bo."

Byraadet sluttede sig til denne Udtalelse, i Overensstemmelse hvormed Aarhus Stiftsamt blev tilskrevet den 15de dennes.

(Se Mødet den 16de Septbr.)